

7/2357

-3-

ÇOK ACELE SURELİ

139

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD-SÖ.1.01/ 3674
KONU : Yazılı Soru Önergesi

....../.../2000
KASIM 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 06.10.2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6895 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen İstanbul Milletvekili Mustafa BAŞ'a ait 7/2357-6451 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Şahatp
Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER.

Ek -1 Görüş (1 adet-3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mustafa BAŞ
İstanbul Milletvekili
Esas No : 7/2357-6451

Soru 1- Körfez (Balıkesir, Çanakkale) bölgesinde geçen yıl zeytin için ilaçlama yapılmamıştır. Bu yıl ilaçlama yapılacak mıdır?

Soru 2- Bakanlığınızın zeytinin ilaçlanmasının faydaları konusunda bir çalışması olmuş mudur? Eğer olmuşsa hangi önemli yararlar tespit edilmiştir.

Soru 3- Bakanlığınız zeytinin ilaçlanması halinde rekolteye herhangi bir etkisinin olup olmayacağını, olursa yüzde kaç artış sağladığı konusunda araştırmaları, tespitleri, verileri var mıdır?

Soru 4- İlaçlama yapmanın zeytinyağının verimi ve kalitesi üzerindeki müspet veya menfi tesirleri nelerdir.

Soru 5- İlaçlamanın yapılmadığı geçen yıl rekolte ve kalite zararı olmuş mudur?

Soru 6- İlaçlama yapmanın müspet tesirleri varsa geçen yıl hangi sebeplerden dolayı ilaçlama yapılmamıştır?

Soru 7- Bu yıl devlet ilaçlama yapmayacaksa neden yapmayacaktır?

Soru 8- Körfez bölgesinde ilaçlama yapmanın devlete maliyeti, masrafı ne kadardır?

Cevap 1-2-3-4-5-6-7-8- Bütün Akdeniz Ülkelerinde olduğu gibi Ülkemiz zeytinlerinin de en önemli zararlılarından olan Zeytin Sineği, yılda 3-4 döl vermekte olup, gelişmesi süresince çekirdek etrafında galeriler açarak beslenmekte ve meyvelerin çürüyerek dökülmesine, zeytin yağının azalmasına, yağdaki asit miktarının artmasına neden olmaktadır. Mücadelesi yapılmadığı takdirde, zarar oranı ise % 60 seviyelerine ulaşmaktadır.

Ülkemizde Zeytin Sineği mücadelesi 1985 yılına kadar yönetimli Çiftçi Mücadelesi olarak yürütülürken, 1986 yılından itibaren, özellikle Balıkesir, Çanakkale, Manisa ve İzmir illerinde her yıl yaklaşık olarak ortalama 15-20 Milyon kadar ağaçta uçakla Devlet Mücadelesi olarak yapılmıştır. Verim yılı olup olmaması

bu durumu fazla etkilememiştir. Halbuki ağaç sayısı ve üretim itibariyle bu illerimizden farklı olamayan diğer illerde ise Yönetimli Çiftçi Mücadelesi olarak yapılan Zeytin Sineği Mücadelesi çiftçiler tarafından yapılmakta; var yılı olduğu zamanla yok yılı olduğu zamanki mücadele yapılan ağaç sayısı % 200'ler düzeyinde değişmektedir.

Zaman içinde zirai mücadele faaliyetlerinin çiftçilerce yürütülmesinin gerekliliği ve bu bilincin oluşması nedeniyle Körfez Bölgesi illerinde de 1999 yılında Zeytin Sineği mücadelesi tüm mücadele masrafları çiftçilerce karşılanmak suretiyle ve teknik elemanlarımızın kontrolünde Yönetimli Çiftçi Mücadelesi şeklinde yer aletleriyle 3.500.000 ağaçta uygulanmıştır.

Nitekim üretici imkanlarından yararlanmak suretiyle, Zeytin Sineğine karşı tekniğine uygun, ekonomik bir mücadele yapılmasını sağlamak için "Zeytin Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Birlikleri'nin Kuruluş ve Çalışmalarına ait Yönetmelik" hazırlanarak 31 Mart 1996 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Birliklerin kurulması çalışmalarına başlanmış olmasına rağmen Balıkesir, İzmir, Manisa ve Çanakkale illerinde birliklerin kuruluşu 2000 yılında tamamlanabilmiştir.

Birliklerin yeni kurulduğu bu dönemde ekonomik güçlerinin ve bütçelerinin mücadele yapmaya yeterli olmayacağı düşünülerek Bakanlığımızca verilen teknik hizmetlere ilave olarak Zeytin Sineği kesafetini tespiti yarayan 1.000 adet mcphail şişesi, 533.582 Kg Ziray (cezb edici), uçakla mücadelede 1 aplikasyona yetecek 31.550 Lt. ilaç, yer aletleri ile mücadelede 1 aplikasyona yetecek 2.105 Lt. ilaç bölge illerimize tahsis edilmiştir.

2000 yılı zeytin sineği mücadele maliyeti ağaç başına dört aplikasyon üzerinden 50.000 TL. olarak hesaplanmıştır. Körfez Bölgesinde 20.000.000x50.000 TL/Ağaç=1 Trilyon TL. tutmaktadır. Buna göre zeytin sineği mücadelesi için söz konusu illere Bakanlığımızca yapılan aynı yardım tutarı, araç, gereç, personel masrafları hariç 250 milyar TL. olup, buda mücadele masraflarının % 25'ine tekabül etmektedir.

2000 yılı zeytin sineği mücadelesi İl Müdürlüklerimizin yapmış oldukları surveyler sonucu, yoğunluk tespit edilen Balıkesir ilinde 16.09.2000 tarihinde uçakla Körfez Birliğince 1.500.000 ağaçta yapılmış olup, halen devam etmektedir. Çanakkale, İzmir ve Manisa illerinde ise ekonomik mücadele eşiği üzerinde zeytin sineği yoğunluğu tespit edilmemiş olup, survey çalışmaları devam etmektedir.

Zeytin sineği mücadelesi ile kazanç ise, bir ağaçtan ortalama 30 Kg. zeytin alındığı ve 2000 yılı Zeytin alım fiyatının yaklaşık 350.000 TL. olduğu dikkate alınırsa; Mücadele yapıldığında 1 ağacın geliri 30 Kg. x350.000TL.=10.500.000 TL olurken, mücadele yapılmadığında fiyatlar ortalama 2/3 oranında azalmakta ve bir ağacın geliri 3.500.000 TL.'ye tekabül etmektedir. Ülke genelinde ise mücadele yapıldığında 10.500.000x20.000.000 Ağaç=210 Trilyon TL. olan ekonomik kazanç mücadele yapılmadığında ise 70 Trilyon olmaktadır.

Soru 9- Devlet bu masraf için para bulamadığından ilaçlama yapamıyorsa bundan dolayı üretici, halk büyük zarar görüyor iddiaları ve söylentileri doğru mudur?

Soru 10- Eğer ilaçlama için Bakanlığın para ve ödenek sıkıntısı varsa Bakanlığınızın herhangi bir kaynak bulma teması, çalışması, yazışması, talebi var mıdır?

Soru 11- İlaçlama yapılmadığı takdirde üreticinin uğrayacağı zarar konusunda devletin herhangi bir destek sağlama düşüncesi var mıdır?

Cevap 9-10-11- Yukarıda da belirtildiği gibi, üretici imkanlarından yararlanmak suretiyle zeytin sineğine karşı tekniğine uygun, ekonomik bir mücadele yapılmasını sağlamak için "Zeytin Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Birlikleri'nin Kuruluş ve Çalışmalarına ait Yönetmelik" hazırlanarak 31 Mart 1996 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmış ve Balıkesir, İzmir, Manisa ve Çanakkale illerinde birliklerin kuruluşu 2000 yılında tamamlanmış ve zeytin sineği mücadelesi Bakanlığımız birimlerinin teknik kontrolünde ve aynı yardımları ile diğer illerde olduğu gibi körfez illerinde de söz konusu mücadelenin çiftçi katkıları ile kuruluşu tamamlanan Zeytin Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Birliklerince yapılması sağlanmaktadır. Bu nedenle ödenek sıkıntısı söz konusu değildir.

Ayrıca, ağaç başına dört aplikasyon üzerinden 50.000 TL. mücadele masraflarına karşılık 7.000.000 TL. kazanç elde edileceği bilincinde olan çiftçilerimizin, mücadelenin başarılı bir şekilde yürütülmesi için Bakanlığımızca verilen teknik hizmetler ve aynı yardımlarla mücadeleyi yapmakta olan söz konusu birliklere rağmen, mücadeleyi bizzat devlet yapmıyor diye zarar görmesi söz konusu değildir.